

Tips van Tok

KRAAIEN JAGEN

'Jagen op kraaien is het mooiste dat er is', weet Tok Poortvliet. 'Oké, eenden, ganzen en duiven zijn ook mooi om te bejagen, maar kraaien... Ze zijn zo enorm slim. Als je voor een tweede keer hetzelfde jachtveld betreedt, weten ze wie jij bent. Kraaien herkennen gezichten. En meer dan dat. Kraaien doorzien je. Ze weten bij wijze van spreken wie je schoonmoeder is. Daarom is bij de kraaienjacht een goede dekking van enorm belang. En dat hoeft echt niet veel te kosten.'

VOOR EEN HABBOKRATS

Tekst en foto's Douwe Anne Verbrugge

'H et is een dubbel gevoel hè.' De 59-jarige Tok draait er niet omheen. Samen met zijn labrador Blink wandelt hij iedere ochtend over de zandverstuiving 'De Lange Duinen', op nog geen 300 meter van zijn huis. 'En steevast voer ik hondenbrokjes aan een tweetal kraaien. Ze vliegen alleen op mij af. Je ziet ze denken: "Kijk, daar heb je die clown met die hondenbrokjes weer." Als iemand anders met mij meewandelt, houden ze meer afstand. Deze vogels zijn zo super, super, superslim. Daar heb ik een enorm respect voor. Veel slimmer dan een eend of duif. Dat maakt de jacht op kraaien zo intens. Het spel van kat en muis vraagt veel finesse. Maar deze kraaien in De Soester Duinen... deze zijn mij te lief. Daar zou ik mijn loop nooit op kunnen richten.'

Zelf knutselen

Poortvliet benadrukt dat kraaien bejagen weinig hoeft te kosten. Het geeft veel meer voldoening om zelf dingen te knutselen dan overal maar geld tegenaan te gooien! Zeker voor jonge jagers die net beginnen, kan de jacht nogal eens een kostenpost zijn. Maar dat hoeft dus niet.' Als voorbeeld noemt hij de kraaiencarrousel. 'Het werkt de eerste keer als een magneet. Kraaien kunnen het niet weerstaan om een kijkje te komen nemen. Maar zo'n kraai is niet gek. De tweede keer dat je met zo'n ding komt aanzetten, denkt die kraai: "De vorige keer is mijn broertje daar te pletter gevallen, daar ga ik niet heen." Misschien

dat je nog een naïef jong kraaitje schiet, maar meer ook niet.'

Ga de boer op

Poortvliet kent talloze jonge jagers die vol energie zitten om op kraaienjacht te gaan, maar geen eigen jachtveld hebben. Zijn advies: manifesteer jezelf. Ga naar vergaderingen van je eigen WBE. Spreek je eigen en hun netwerk aan. Zonder iets af te doen aan het respect dat ik heb voor 'jagers op leeftijd', maar zij hebben vaak niet meer de gevraagde energie om op kraaienjacht te gaan. Want vergis je niet. Het is intensief. Als je overdag een plek hebt gespot waar veel kraaien zitten,

moet je daar in de vroege ochtend – voordat het licht wordt – de gecamoufleerde schuilhut op orde hebben. Bij zonsopkomst worden de kraaien actief en gaan ze op pad. Ze komen dan vaak alleen of in kleine groepjes langs, zodat je meerdere keren kans hebt. En ja, in de zomer sta ik dus regelmatig om half vier 's nachts op. Zit ik al om vijf uur 's morgens met mijn gezichtsmasker op achter het scherm. Met Blink naast me. Dat is wel een voorwaarde, want zonder hond kun je niet op kraaienjacht.'

Februari

Het hele jaar door jaagt Poortvliet op kraaien. 'Behalve in de broedtijd, vanaf begin april tot eind juni. Je schiet geen kraaien die druk zijn met het voeren van hun jongen. De meest uitdagende tijd om te jagen is nu – in de maand februari. Je hebt weinig dekking en alleen de meest slimme kraaien hebben het najaar overleefd. Je moet dan erg inventief te werk gaan. Ik probeer ze te verleiden om te komen naar de plek waar ik zit. Kraaien landen altijd tegen de wind in. Check dus de windrichting, en kies daarna de juiste locatie voor de hut.' En belangrijk: je moet variëren. In je hut, je locatie en de lokbeelden. 'Kraaien leren zo snel. De uitdaging is om ze steeds opnieuw een stapje voor te zijn.'

Kraaien weten bij wijze van spreken wie je schoonmoeder is

Tips van Tok voor succesvolle kraaienbejaging

WAT JE ALTIJD BIJ JE MOET HEBBEN

Zaklamp

'Voor de zon opkomt moet de hut in gereedheid zijn. Een hoofd- of zaklampje is enorm handig. Ik heb er eentje die ik in mijn mond kan houden, want je komt soms handen tekort. Een lampje van de Hema (twee voor 3 euro) is goed genoeg.'

Snoeischaar

'Die hoef je niet aan te schaffen, want wie heeft er nou niet eentje...'

BENODIGDHEDEN BOUW CAMOUFLAGEHUT

Pantanetgaas (een oud stuk schapengaas kan ook)

'Dit gaas is bij iedere doe-het-zelf winkel te koop. Voor een paar tientjes heb je een flink aantal meters. Gaat jarenlang mee.'

Afrasterpalen

'Er moet een goeie punt aan zitten, zodat je ze ook in de bevroren grond kan zetten. Ik heb ze voor 3,95 euro per stuk gekocht, maar misschien dat je ze op Marktplaats goedkoper vindt. Voor het bouwen van de mobiele jagershut heb je vier tot zes afrasterpalen nodig.'

Elektriciteitsdraad/installatiedraad

'Te koop in de doe-het-zelf winkel. Harstikke handig. Voor 18 euro heb je 100 meter draad. Daar doe je 10 jaar mee.'

Clearview net

'Te koop bij onder meer Mets Jachthuis in Bunnik. Kost je een tientje de meter. Klemmetjes om het net vast te zetten, koop je voor een paar euro bij de doe-het-zelf winkel. Tijdens de jacht moet je altijd achter dit 'vitragenet' blijven zitten. Je gaat pas staan als je omhoog komt voor een schot. Als je om de haverklap gaat staan om over de velden te turen, kun je het wel vergeten. Zelfs met een gezichtsmasker op, zien de kraaien je van honderden meters afstand staan.'

HOE TE WERK?

'In de nazomer als het riet nog groen en buigzaam is, moet je riet snoeien. Stengels van ongeveer anderhalve meter lang. Maar ook wilgenroosjes, dunne takjes, bamboe of ander groen kan natuurlijk. Het groen vlecht je door het gaas. Aan de uiteinden van het gaas maak je de afrasterpalen vast met installatiedraad of tie-wraps. Voor mijn hut heb ik twee rollen gaas die elk zo'n 2,5 meter lang zijn. Voor de ingang van de schuilhut, het deurtje, span ik het clearview gaas en zet dat vast met de klemmetjes. Een kind kan de was doen! Wel moet je de camouflage op niveau houden natuurlijk. Daarom is het handig om altijd een snoeischaar bij de hand te hebben. In het veld knip je wat riet om de camouflage van je hut op orde te houden. In de winter knip ik thuis wat bamboe. Het is net onkruid, dus daarvan snoei je niet snel teveel. Ik plaats vaak een bosje bamboe vlak voor de hut, voor extra dekking. 3D-dekking noem ik dat!'

Voor de zon opkomt moet de hut in gereedheid zijn

HANDIG VOOR IN DE HUT

Gezichtsmasker

'Kraaien zien je snufferd als je geen gezichtsmasker op hebt. Je ziet er wel uit als een boef, maar dat is niet anders. Vergeet 'm niet af te zetten als je weer de bewoonde wereld ingaat. Voordeel van een gezichtsmasker is dat je nooit last van koude oren krijgt. Te koop in iedere jachtwinkel. Voor rond de 20 euro heb je al een goede.'

Kraaienlokluit

'Als je in de jachtwinkel bent om een broek te kopen, liggen er op de toonbank – heel verleidelijk – altijd leuke gadgets zoals lokfluiten. Ik ben er ook ingetrapt. Kostte mij 28 euro. Maar het hoeft niet per se. Je kunt ook heel goed zelf een kraai nabootsen. En let wel: je moet goed oefenen met een lokfluit om het juiste 'kraaiengeluid' eruit te krijgen. Dat is geen sinecure. Mijn schoonzusje heeft vier jaar conservatorium gedaan om een beetje behoorlijk dwarsfluit te kunnen spelen. Ik bedoel maar.'

Zadelstoel

'De zadelstoel is een één-poter, dan kun je makkelijk heen-en-weer draaien. Het is een rozzadel; voor 5 euro op Marktplaats gevonden. Een vriend van mij heeft een plaatje aan de 35 centimeter lange steel gelast zodat de zadelstoel niet wegzakt in de grond. Zit heerlijk!'

Mini-paraplu

'Voor 2,95 euro bij de Action. Geen geld toch?! Zit je mooi droog als er een buitje aankomt. Je jaagt de kraaien er niet mee weg, want die vliegen toch niet als het regent. Ze hebben er een pokkenhekel aan. Zijn net mensen die vogels. Waarom zouden ze erop uittrekken? Tja. Mijn vrouw gaat ook niet shoppen als het regent.'

HANDIG VOOR IN HET JACHTVELD

Lokkraaien

'Voor 6 tientjes heb je een setje van 12 lokkraaien. Maar weet je wat het allerbeste werkt? Echte kraaien. Ik heb er altijd een aantal in de vriezer liggen. Maar ook tijdens de kraaienjacht, als ik er een aantal heb geschoten, zet ik de dode kraaien in als lokkraai. Je kunt ze op een zwieper plaatsen (20 euro) zodat ze een meter boven de grond zweven, of je kunt ze op de grond zetten. Van oud ijzerdraad heb ik houdertjes gebogen waarop het koppie rust. Blijven ze mooi rechtstaan. Kost je niets!'

Vishengel

'Gewoon zo'n oude insteekvishengel. Daar zet ik een lokkraai op. Die hengel met een kraai erop, kun je mooi tegen een boom plaatsen. Werkt perfect. Als een territoriale kraai een soortgenoot in een van zijn bomen ziet zitten, nou...'

Tas voor lokkraaien

'Zelf heb ik lokkraaien met een fluwelen 'flock-laag'. Daardoor glimmen ze niet. Zelfs niet als de zon er op schijnt. Kraaien zien meteen als iets niet klopt; glimmende soortgenoten vertrouwen ze niet. Om te voorkomen dat ik de gevoelige flock-laag beschadig, heb ik een tas met compartimenten. Iedere lokkraai heeft zijn eigen vakje. Zo'n tas kost wel 45 euro. Een investering. Maar dat is ie wel waard. Zo'n tas gaat nooit kapot.'

Instructies van Tok Poortvliet zijn ook te vinden op zijn YouTube-kanaal

